

Marja Klein

Bussumers uit de jaren twintig

Uit de albums met pasfoto's uit de jaren twintig van de vorige eeuw hebben Ella Weg en ik ditmaal enkele opvallende vrouwen gekozen: vrouwen uit de middenklasse, honderd jaar geleden voornamelijk werkzaam in de zorg en educatie. Het is dan ook niet verwonderlijk dat in die sectoren de eerste vrouwelijke directeuren te vinden zijn. Vermakelijk is trouwens hoe de krant telkens verslag doet van de cadeautjes die de pensionado's krijgen!

Hendrikje Klijnsma

Hendrikje Klijnsma werd geboren op 20 oktober 1887 in Oosterwierum (Friesland) als dochter van Foppe J. Klijnsma en Antje M. van de Goot. Zij volgde de opleiding voor verloskundigen aan de Kweekschool in Amsterdam en werkte daarna enkele jaren in o.a.

Emmen, Bergen, Barneveld en Onstwedde, om op 12 augustus 1920 naar Bussum te komen, Badhuislaan 10. Ze is daarna nog vaak verhuisd, maar altijd in Bussum gebleven

Hendrikje werd met ingang van 1 januari 1921 door B&W benoemd tot gemeenteroedvrouw met een jaarwedde van 500 gulden. Daarnaast had zij een particuliere praktijk. In 1941 vierde ze haar 25-jarig jubileum als verloskundige; in de krant werd vermeld dat zij inmiddels 3416 verlossingen had verricht: 'Voor al onder de arbeidersbevolking is zij een graag geziene figuur en men waardeert haar toewijding zeer... Zij weet vertrouwen te wekken en dit te behouden, want meenig jonge moeder komt haar later nog om raad vragen en vele moeders van groote gezinnen deelen haar

zorgen met deze vrouw, die altijd een open oor heeft.' Eind 1950 ging ze met pensioen, wat ook weer voor de krant aanleiding was om haar te interviewen. Zij dacht er niet over om Bussum te verlaten. 'Daarvoor heb ik teveel herinneringen,' zei ze, 'en ik heb trouwens door mijn werk zoveel mensen leren

kennen, die ik nog telkens bezoek.'

Vierenhalve maand later overleed zij plotseling op 6 januari 1951. Zij is begraven in Oosterwierum.

Jacoba Bauer

Jacoba Johanna Elisabeth Bauer werd op 28 februari 1872 geboren in Zwolle als dochter van de koopman Henricus A.

Bauer en Anna W. Blom. Zij kwam uit Nijmegen naar Bussum en ging wonen aan de Willemslaan 18. Vanaf 4 maart 1919 had ze een aanstelling als bibliothecaresse. Vanaf 1920 kon ze aan de slag in de nieuwgebouwde Rooms-Katholieke Openbare

Leeszaal aan het Wilhelminaplantsoen 11. In december van dat jaar verhuisde zij naar dit adres samen met haar zus, die weduwe was. Uiteindelijk werd ze directrice van deze leeszaal. Ze werd bijzonder gewaardeerd voor het pionierswerk dat ze verrichtte. Toen ze in april 1937 met pensioen ging kreeg ze – uiteraard – ‘een fraai boekwerk in vier delen’. Hierna vertrok ze naar Breda; ze overleed op 20 januari 1964 in Vught.

Elisabeth Thole

Elisabeth Eduarda Maria (Els) Thole werd geboren op 26 januari 1883 in Amsterdam als dochter van de Duitse baritonzanger Carl H.J. Thole en Adriana W.M. Luijckx. Het gezin had negen kinderen, waarvan een deel in 1898 naar Bussum kwam, waar haar vader aan de Nieuwe ‘s-Gravelandseweg 60 villa Karlsruhe had

laten bouwen. De villa werd later omgedoopt tot villa Vijverzicht.

In oktober 1933 verhuisde Els met haar zus Anna naar Iepenlaan 43. Maar drie jaar later verhuisden zij beiden terug naar de villa.

Els had een zangopleiding gekregen van drie zangeressen van naam. Ze deed in 1914 examen

in Den Haag en ging daarna zanglessen geven in Bussum. Ook trad ze regelmatig op. Ze had een voorkeur voor Italiaanse liederen, maar zong het liefst muziek van Schubert. Van 1925 tot 1933 was ze docente aan muziekschool Toonkunst. Veel van haar leerlingen konden hierna een opleiding aan het Amsterdams Conservatorium volgen.

In de Eerste Wereldoorlog organiseerde ze hulp aan de vluchtelingen. Ze zat in

het bestuur van de Vereeniging Toonkunst Bussum en was actief in drankbestrijding en het patronaatswerk. Toen zij 75 werd besteedde de lokale krant uitgebreid aandacht aan haar en haar werk. Zij vond zichzelf ‘niet meer geschikt met mijn spierwitte haren’ om in het openbaar op te treden, maar deed dit nog wel regelmatig in kleine kring.

Ze werd 93 jaar en ligt begraven op de Oude R.K. Begraafplaats St. Vitus in Bussum, in het familiegraf waar ook haar beide ouders, haar zus Anna en haar broer Theodoor liggen.

Johanna Ankringa

Johanna Frederica Cornelia Ankringa werd geboren op 25 juli 1904 in Amsterdam. Zij werd samen met haar ouders en zus op 4 december 1912 ingeschreven op Korte Singel 34 en verhuisde met hen in september 1921 naar Oud Bussummerweg 43. Op 14 februari 1925 vertrok Johanna naar Amsterdam, om een maand voor het overlijden van haar vader op 31 december 1931 terug te keren. Samen met haar moeder verhuisde zij nog enkele keren binnen Bussum.

Zij was verpleegkundige en ging aan het werk bij de Wijkverpleging Ziekenzorg, gevestigd in het wijkgebouw aan de Prinsenstraat 13. Haar 25-jarig jubileum in de verpleging in 1954 alsook haar afscheid op 31 januari 1961 werden groots gevierd en beschreven in de plaatselijke krant. Voor haar afscheid was geld ingezameld. Daardoor kon haar ‘een gloednieuwe Solex, compleet met allrisk verzekering voor een heel jaar’ worden aangeboden. Namens het bestuur en collega’s kreeg ze een platenspeler, waarna ze van het Oranje-Groene Kruis ook nog platenbonnen ontving ‘in de stampvolle kamers van Ziekenzorg’. Johanna overleed op 23 maart 1998.

Anna Lambo

Anna Alida Jeanette Lambo werd geboren op 3 mei 1908 in Amsterdam. Ze was de dochter van Honoré Lambo en Martha Lambo-Kalb. De familie Lambo had een bedrijfje in gelatine capsules aan de Graaf Wichmanlaan 7b. Later verhuisde het bedrijf naar het industrieterreintje bij de Simon Stevinweg – de straat waaraan het bedrijf gevestigd was werd in 1941 zelfs vernoemd naar grootvader Honoré Lambo. Anna verhuisde in 1911 met haar familie naar de Graaf Wichmanlaan. Toen ze 19 was ging ze als leerling-verpleegster

werken in het Maria-paviljoen (onderdeel van het OLVG) in Amsterdam. Later vertelde ze in een interview dat je in die tijd als inwonster van Bussum niet mocht werken in een Bussums ziekenhuis, 'want het gold als een groot bezwaar dat je dan de patiënten teveel persoonlijk kende.' Na diverse verhuizingen uit Bussum en weer terug, o.a. om in het Emma-kinderziekenhuis in

Amsterdam te werken, vertrok ze in 1937 naar Castricum. In de Tweede Wereldoorlog keerde ze terug naar Bussum en werkte

ze als docente kraamafdeling bij het Wit-Gele Kruis aan Brinklaan 33.

Vervolgens werkte ze jarenlang voor de Kinderuitzetting (opvang van kinderen zonder ouderlijk toezicht) van het bisdom Haarlem en Rotterdam en had ze de leiding over (kinder)tehuizen in Bakkum, Dieren en Boxtel. De directeur van de Kinderuitzetting was tevens bestuurslid van de Stichting Opzet Antoniushove. Hij vroeg Anna in 1966 om de eerste directeur te worden van dit bejaardencentrum aan De Dennen/Ceintuurbaan. Anna ging daar tegenover wonen aan de Korte Heul 107.

In 1973 ging ze met pensioen. Op haar afscheidsreceptie kreeg ze van burgemeester Admiraal 'de eremedaille in goud, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau'. Naast cadeautjes van bewoners en medewerkers kreeg ze van het stichtingsbestuur een geldelijke bijdrage voor een reis naar Zuid-Afrika, waar zij haar zinnen op gezet had, want ze hield van reizen. Ze hield ook van zwemmen; zo werd in de krant gememoreerd hoe ze ooit een aantal bejaarden meenam naar het zwembad.

Zij is overleden op 17 januari 1993 en bijgezet in het familiegraf op de Oude R.K. Begraafplaats St. Vitus in Bussum waar ook haar ouders en broer begraven liggen.

Bronnen

Archief Historische Kring Bussum
Archief Gooi en Vechtstreek
Lokale kranten
[Online-begraafplaatsen.nl](https://online-begraafplaatsen.nl)

Originele fotoboek

<https://archiefgooienvechtstreek.nl/SSANo52 inv.nr.8190 + 8191>